

Sygn. akt I NSW 3908/20

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego A.P.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo z dnia 15 lipca 2020 r. (data stempla pocztowego), z treści którego wynika zamiar złożenia przez A.P. protestu wyborczego przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Pismo nie zostało podpisane.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy (a także pełnomocnikowi Komitetu Wyborczego), przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 w zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Zgodnie z art. 15 ust. 2 u.wyb.2020, protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie. Protest wyborczy, stosownie do treści art. 323 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy rozpatruje w postępowaniu nieprocesowym, stosując w tym zakresie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego odpowiednio, z uwzględnieniem specyfiki postępowania w przedmiocie rozpoznania protestu wyborczego. Oznacza to w szczególności, że na podstawie art. 511 § 1 k.p.c., w zw. z art. 187 § 1 k.p.c. i art. 126 § 1 pkt 6 k.p.c. protest wyborczy musi zawierać podpis osoby go wnoszącej (por. postanowienia SN z 8 października 2015 r., III SW 84/15, niepubl. i z 14 listopada 2019 r., I NSW 194/19, niepubl.).

Brak jest podstaw do zastosowania ogólnej regulacji wynikającej z art. 130 k.p.c., wobec szczególnego uregulowania zawartego w art. 15 u.wyb.2020 oraz art. 321-323 k.wyb., wskazujących warunki wniesienia protestu, termin wniesienia protestu oraz konsekwencje wniesienia pisma, które nie spełnia określonych tam warunków. Z tego powodu nie wzywa się osoby wnoszącej pismo, które miało stanowić protest wyborczy do uzupełnienia braków formalnych poprzez jego podpisanie. Pismo inicjujące niniejsze postępowanie w sprawie, wskazujące wnoszącą protest jako jego autorkę, nie zostało podpisane, co nie pozwala uznać go za protest wyborczy. Wszystkie regulacje odnoszące się do rozpoznania protestu, jakie znajdują się w ustawie z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego i w Kodeksie wyborczym odnoszą się do protestu faktycznie wniesionego do Sądu Najwyższego, a więc pisma określonego podmiotu kwestionującego wynik wyborów

z określonych powodów. Podstawową cechą takiego pisma musi więc być fakt sporządzenia przez określoną osobę, jako wyraz jej woli podważenia wyniku wyborów, a fakt ten jest niewątpliwy jedynie wówczas, gdy protest wyborczy jest podpisany. Przepis art. 323 § 1 k.wyb., stanowiący o rozpoznaniu protestu wyborczego w trybie nieprocesowym oznacza zatem, że tryb ten należy stosować w sytuacji, kiedy dochodzi już do rozpoznania sprawy zainicjowanej protestem. Zważywszy na specyfikę postępowania w przedmiocie rozpoznania protestu, nie ma podstaw do stosowania art. 130 § 1 k.p.c., który z natury rzeczy, dotyczy fazy protestu, o której mowa w art. 323 § 2 k.wyb., a nie tylko oceny, czy do wniesienia protestu w ogóle doszło. Rozwiązaniem takiej sytuacji, przewidzianym w Kodeksie wyborczym, jest pozostawienie protestu bez dalszego biegu, a więc rozstrzygnięcie tożsame z decyzją podejmowaną co do protestu faktycznie wniesionego, ale obarczonego brakami w zakresie wymogów, o jakich mowa w art. 15 ust. 2 u.wyb.2020 i art. 321-322 k.wyb.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.